

Merhaba

gazetesinin her Çarşamba
okurlarına armağanıdır.

KADEMİK Sayfalar

Hazırlayanlar: **M. Ali UZ - Serdar CEYLAN**
maliuz@merhabagazetesi.com.tr • srceylan@hotmail.com

İLÇE OLUŞUNUN 25. YILI ANISINA *

TUZLUKÇU'DA GÖREV YAPAN KAYMAKAMLAR

Konya'nın 31 ilçesinden biri olan Tuzlukçu, Cumhuriyetin ilk yıllarında Akşehir ilçesine bağlı olup, yörenin en eski yerleşimlerindenidir. Tuzlukçu, 1929 yılında Aşağı ve Yukarı Tuzlukçu'nun birleşmesiyle nahiye olmuştur⁽¹⁾.

Tuzlukçu, 9 Mayıs 1990 tarih ve 3644 sayılı Kanun⁽²⁾ ile ilçe statüsünü kazanmıştır.

İlçenin merkezde dört mahallesi (Yukarı, Pazar, Orta, Aşağı Mahalle) ve on bir köyü (mahalle) vardır. Bunlar:

• Çögürlü (Ümran Hamidi - Mennik),

Av. Serdar
CEYLAN

• Erdoğan,
• Gürsu (Kazak Köyü),
• Konarı,
• Köklüce (Mamurat'ül Hamid-Kaha),
• Kundullu,
• Mevlütlü,
• Pazarkaya,
• Subatan (Mesudiye),

• Tursunlu (Mecidiye) ve
• Koraşı köyleridir.

1974 yılına kadar Tipiköy, Ortaköy, Yaşarlar (Kürtköyü) ve Yazla (Apsarı) köyleri de Tuzlukçu kasabasına bağlıdır. Daha sonra Akşehir'e bağlanmıştır.

Günümüze kadar Tuzlukçu ilçesinde sekiz kaymakam asil olarak görev yapmıştır. Tuzlukçu ilçesine üstün hizmetleri olan mülki idare amirlerine teşekkür ediyor, kısa özgeçmişlerini takdirlerinize sunuyoruz.

(1) Tuzlukçu halkı 15 Ocak 1930 tarihinde Tuzlukçu Köyü'nde nahiye kurulmasından dolayı Başbakanlık'a şükran telgrafı çekmiştir. Bknz. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi; 20.01.1930, Dosya: 7344, Fon Kodu: 30..10.0.0, Yer No.66.441..2.

(2) "130 İlçe Kurulması Hakkında Kanun", 0/5/1990 tarih ve 20523 sayılı Resmi Gazete.

* Tuzlukçu, 9 Mayıs 1990 tarihinde ilçe statüsüne kavuşmuştur. Ağustos 1991 tarihinde ise ilk kaymakam Cemal Hüsnü Kansız ilçede asil olarak göreve başlamıştır. Bu makale 25. Yılın Anısına hazırlanmıştır. Katkıları için, Tuzlukçu Kaymakamı Sayın Nur Sevinç Özbek'e teşekkür ederiz.

1. Cemal Hüsnü KANSIZ
(01.08.1991-21.03.1994)

Sakarya, Kocaali ilçesi, Demiraçma Köyü'nde 3 Mayıs 1964 tarihinde doğdu. Aslen Trabzon, Çaykara ilçesi Koldere Köyü'ndendir. Babasının tayini nedeniyle 1965 yılından itibaren Ankara'ya yerleşerek tahsilini burada yaptı.

Keçiören Şehit Mevlüt Meriç İlkokulu'ndan, Keçiören Hüseyin Güllüoğlu Ortaokulu'ndan, Ankara Atatürk Lisesi'nden (1978-1981) mezun oldu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nü (1981-1986) bitirdi.

İş hayatına 1987 yılında TRT Prodüktör Yardımcılığı ile başladı. 1988 yılında İçişleri Bakanlığının açtığı Kaymakam adaylığı sınavını kazanarak Mülki İdare Amirliği görevine başladı. Haziran 1988 tarihinde Kahramanmaraş Kaymakam Adayı olarak göreve başladı. Stajı sırasında Gökşun Kaymakam Vekilliği yaptı. 1989 - 1990 yılları arasın-

da 1 yıl İngiltere'de mesleki bilgi, görgü ve dil stajı gördü. 1990 - 1991 yıllarında Adana İli Pozantı Kaymakam Vekilliği yaptıktan sonra kaymakamlık kursunu başarı ile bitirerek asil kaymakam oldu.

Ağustos 1991'de kur'a sonucu yeni kurulan Konya, Tuzlukçu İlçesi kurucu kaymakamı olarak atandı. "İlçede yapılan hizmetler arasında; Tuzlukçu Süt Birliği kurularak süt üreticilerinin ürünlerinin değerlendirilebilmesi için Devletin öncü rolü yerine getirilip, üreticiler bir araya geldikten sonra yönetim kendilerine bırakılarak gözetici konumuna geçilmesi ile köylerdeki süt üreticilerine bir özel işletme kazandırılması ve ilçenin idari teşkilatlandırılmasının tamamlanması yer almaktadır."

Eylül 1993'de Çınar Kaymakamlığı'na, Eylül 1995'de Oğuzeli Kaymakamlığı'na, Ekim 1999'da Eynesil Kaymakamlığı'na atandı. bu ilçelerde görev yaptıktan sonra, 2003 yılında Karabük Vali Yardımcılığına atandı. Eskipazar ve Ovacık Kaymakam Vekilliklerinde görevlendirildi.

31 Ekim 2006-1 Kasım 2006 tarihleri arasında yaşanan Batman sel felaketi nedeniyle yürütülen çalışmalara yardımcı olmak için gönüllü olarak görev yapmak üzere, Bakanlık onayı ile görevlendirilmiş ve 13/11/2006-18/12/2006 tarihleri arasında Koordinatör Vali Yardımcısı olarak görev yapmıştır. 2008 yılında ise Diyarbakır Kayapınar ilçesine

kurucu kaymakam olarak atanmıştır. 06.09.2013 tarihinde başladığı İstanbul Çekmeköy Kaymakamlığı'nda görevine devam etmektedir.

İyi derecede İngilizce bilmekte olup, çeşitli mesleki konularda makaleleri yanında, 'Disiplin ve Suç Cezaları' adlı tezi ve "The House of Lords" (Lordlar Kamarası)" adlı İngilizce tezi de vardır. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

2. Mehmet Cengiz YÜCEDAL (21.03.1994-19.09.1996)

Gaziantep'de 1966 yılında doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Gaziantep'te tamamladı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu.

1990 yılında Devlet memurluğuna başladı. 1994 yılında Malatya kaymakamı adayı iken 22.03.1994 gün ve 43022 sayılı müşterek kararnameyle kur'a ile Konya İli Tuzlukçu ilçesine atandı. (3)

(3) Mehmet Cengiz Yücedal, "Yarenlerin Bağından"

Sırasıyla Ardahan Damal, Burdur Vali Yardımcılığı, Trabzon Of (2003-2008), Diyarbakır Merkez Bağlar, İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdür Yardımcılığı'na atanmıştır.

2013 yılında, 10 Ocak İdareciler Günü'nde "Yılın İdarecisi Ödülü"nü aldı.

3. Kemal CİRİT (13.06.1997-06.09.1999)

Afyonkarahisar Emirdağ'da 1970 yılında doğdu. İlkokulu Bayat'a bağlı Derbent'te, orta öğrenimini Isparta Gönen Öğretmen Lisesi'nde, üniversiteyi de İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi'nde 1991 yılında tamamladı.

1994 yılında Tekirdağ'da Mülki İdare'ye başladı. Bir yıl süre ile İngiltere'de eğitim görerek ve kara Avrupa'sının neredeyse ta-

Yarelerin Bağından Dergisi, Tuzlukçu Belediyesi Yayını, Konya, S. 1, s. 3.

mamını gezerek donanımını artırdı.

Ordu-İkizce, Konya Tuzlukçu ve Yunak, Diyarbakır Dicle Kaymakamlıklarını müteakip Batman ve Yalova da Vali Yardımcılığı görevlerinde bulundu.

Başbakanlık'ta yaklaşık yedi yıldır çeşitli görevlerde bulundu. Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürü olarak görev yaptı. 02.08.2013 tarih ve 2013/5197 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Artvin Valiliği görevine atanarak 22.08.2013 tarihinde görevine başladı. Evli ve 2 çocuk babası olup, İngilizce bilmektedir.

4. Yavuz GÜNER

(07.04.2003-01.10.2004)

Afyon Dazkırı'da doğdu. Babası öğretmen Ali İhsan Güner'dir. İlk, orta ve lise öğrenimini Dazkırı'da tamamladı.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünden mezun oldu.

İçişleri Bakanlığı'nın açmış ol-

duğu kaymakamlık sınavını kazanarak Burdur kaymakamı adayı olarak göreve başladı. Kaymakam adaylığı süresince bir yıl Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde "Yönetim Bilimleri" anabilim dalında yüksek lisans eğitimi, 6 ay boyunca İngiltere'nin Exeter Üniversitesi'nde yabancı dil eğitimi ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde kamu diplomasisi eğitimi almıştır. Kaymakamlık kurası sonucu Konya-Tuzlukçu ilçesine atanmış ve sırasıyla Bitlis-Hizan İlçe Kaymakamı, Ardahan İli Vali Yardımcısı, Niğde-Çiftlik İlçe Kaymakamı, Aksaray-Güzelyurt İlçe Kaymakamı olarak görev yaptıktan sonra Yozgat İli Vali Yardımcısı olarak atanmıştır.

Güner evli olup, bir çocuğu bulunmaktadır.

5. Murat GÜVEN

(17.04.2006-16.10.2007)

Ankara'da 1977 yılında doğdu. 9 Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Selçuk Üniversitesi'nde Avrupa Birliği Hukuku üzerine yüksek li-

sans yaptı. Afyon Hocalar, Afyon Evciler, Çankırı Yapraklı ilçelerinde Kaymakam Vekili olarak görev yaptı.

Londra'da yabancı dil eğitimi ve İngiltere'de İdari Sistemi yapısı hakkında bir yıl eğitim aldıktan sonra 17 Nisan 2006 tarihinde Tuzlukçu Kaymakamı olarak göreve başladı. 25 Ekim 2007 tarihinde Tekman İlçe Kaymakamı, 2009 yılında Ağrı Vali Yardımcılığı, Cumayeri Kaymakamlığı görevlerinde bulundu.

02.09.2014 tarihli ve 2014 /1032 sayılı Müşterek kararname ile Kula kaymakamlığına atandı.

6. Halit MENGİ

(04.04.2008-05.08.2010)

Gümüşhane Kelkit'de 1981 yılında doğdu. İlk ve Orta öğrenimini İstanbul'da tamamladı. Hacettepe Üniversitesi İdari ve İktisadi Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden 2003 yılında mezun oldu.

2003 yılında Maliye Bakanlığı'nda çalıştı. 2005 yılında kaymakam adayı olarak İçişleri Ba-

kanlığı'nda göreve başladı. 2006-2007 yılları arasında İngiltere'nin Southampton Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı.

Sırasıyla Konya-Tuzlukçu, Batman-Gercüş ve Erzurum-Tortum ilçelerinde görev yaptıktan sonra 18.09.2014 tarihinde Tonya İlçesine atandı.

İyi derecede İngilizce bilmektedir.

7. Muhammet Fuat TÜRKMEN

(17.03.2011-10.08.2013)

Erzurum'da 1980 yılında doğdu. İlk ve ortaöğretim tahsilini Erzurum'da tamamladı. Konya Selçuk Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden 2000 yılında mezun oldu.

Özel sektörde 2 yıl, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nde uzman milli emlak memuru olarak çalıştı.

2008 yılında Erzurum kaymakam adayı olarak göreve başladı. 2008 yılında Trabzon Şalpaazarı ilçesinde 8 ay geçici görevde bulundu. Bir yıl Almanya'da dil eğitimi gördü. 21 Şubat 2011 tari-

hinden itibaren asaleten Tuzlukçu Kaymakamı olarak görevde bulundu. 19 Temmuz 2013 tarihinden itibaren Saraydüzü Kaymakamlığı'na atanmıştır. Haziran 2015'de Bingöl Vali Yardımcılığı'na atanmış olup, halen bu görevine devam etmektedir.

Evli ve bir çocuk babasıdır.

8. Nur Sevinç ÖZBEK (10.08.2013-Halen Görevde)

Erzurum'da 1984 yılında doğdu. Aslen Ağrılıdır. 2006 yılında Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nden mezun oldu. 2007-2010 yılları arasında Maliye Bakanlığı'nda Gelir Uzman Yardımcısı olarak görev yaptı.

2010 yılı şubat ayında Mülki İdare Amirliği mesleğine intisap etti. Karabük Kaymakam Adayı

olarak mesleğe başlayan Nur Sevinç Özbek, il stajını Karabük, teftiş stajını Samsun Merkez, Havza ve Vezirköprü ilçelerinde tamamladı. Çorum Bayat ve Uğurludağ ilçelerinde Kaymakam Vekilliği görevini yürüttü.

Yurt dışı stajı çerçevesinde İngiltere'de Portsmouth Üniversitesi Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalında yüksek lisansını tamamladı. İçişleri Bakanlığı ile Dış İşleri Bakanlığı arasında düzenlenen protokol gereği Türkiye Cumhuriyeti Londra Başkonsolosluğu'nda Dış İşleri Stajını yerine getirdi.

19.07.2013 tarih ve 2013/463 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kura Kararnamesi ile Tuzlukçu Kaymakamlığına atandı.

TUZLUKÇU KAYMAKAMLARI

- 1. Cemal Hüsnü KANSIZ**
(01.08.1991-21.03.1994)
- 2. Mehmet Cengiz YÜCEDAL**
(21.03.1994-19.09.1996)
- 3. Kemal CİRİT**
(13.06.1997-06.09.1999)
- 4. Yavuz GÜNER**
(07.04.2003-01.10.2004)
- 5. Murat GÜVEN**
(17.04.2006-16.10.2007)
- 6. Halit MENGİ**
(04.04.2008-05.08.2010)
- 7. Muhammet Fuat TÜRKMAN**
(17.03.2011-10.08.2013)
- 8. Nur Sevinç ÖZBEK**
(10.08.2013-Halen Görevde)

MART AYINDA KAYBETTİĞİMİZ KONYALI DEĞERLER -2-

Ali IŞIK

13 Mart

Rüştü Özal (1915-2008)

Bakan, milletvekili, belediye başkanı. Konya'da doğdu. Babası Hacı Mustafa Efendi, annesi Münire Hanım'dır. İstanbul Teknik Üniversitesinden yüksek inşaat mühendisi olarak diploma aldı. Eylül 1939'da Çorum Su İşleri 18. Şube Kısım Mühendisliğine atandı. Ekim 1940-Kasım 1941 ve Haziran 1944-Kasım 1945 dönemlerinde iki defa askerlik yaptı. Nisan 1942'de Mersin Su İşleri 11. Şube Kısım Yüksek Mühendisliğine, Mayıs 1943'te Mersin'de aynı göreve, Mayıs 1944'te Adana Su İşleri 6. Şube Kısım Yüksek Mühendisliğine, Mayıs 1947'de Konya Ovası Sulama İdaresi İşletme Müdürlüğü Kısım Yüksek Mühendisliğine verildi. Nisan 1949'da Konya Bayındırlık Müdürlüğüne getirildi. Bu görevinden 1950'de istifa ederek ayrıldı. 12 Eylül 1950'de Demokrat Partiden Konya Belediye Başkanlığına seçildi. Bu görevi X. Dönem seçimlerine kadar sürdürdü. Belediye başkanlığı döneminde Konya da ilk defa olarak dört yıllık program hazırlanırken, mevcut partiler ve gazeteler vasıtasıyla Konyalıların görüşleri sorulmuş; böylece şehrin en belli başlı ihtiyaçları müştereken tespit edildikten sonra bu prog-

ramla işe başlanmıştır.

Şehir içi caddeleri ilk defa onun döneminde asfaltla kaplanmaya başlanmıştır. Göksu Elektrik Santrali kurulup, temizlik işleri tamamen motorize olmuştur. İstanbul Caddesi'nden Mevlâna'ya kadar Mevlâna Caddesi açılmış; yanı sıra büyük imar hareketleri başlamıştır. Tavusbaba Tepesi ağaçlandırılarak Meram yöresine çok katlı binaların yapımı önlenmiştir. İbadete kapalı olan Alâeddin Camii de onun zamanında ibadete açılmıştır.

X. Dönem seçimlerinde DP listesinden Konya milletvekili seçilen Özal, İçişleri Komisyonu'nda çalıştı. Bu dönem sonunda siyasete ara veren Özal, 1957-1960 arasında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Genel Sekreterliği, Türk Hava Kurumu genel kurul üyeliği, 1960-1961'de de T.C. Emekli Sandığı Müdürler Kurulu üyeliği yaptı. 8 Şubat 1961-20 Kasım 1961 tarihleri arasında İmar ve İskân Bakanlığı yapan Özal, 7 Şubat 1961-15 Ekim 1961 arasında da Kurucu Meclis üyeliğinde bulundu.

XII. Dönemde de CHP'den Konya milletvekilliğine seçildi. Parlamento sonrasında 1970'te Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı özel müşaviri olarak çalıştı. Mesleki kuruluşlarda ve CHP Yüksek Danışma Kurulu'nda görev aldı. 15 Mart 1977'de emekliye ayrılıp, İstanbul'da yaşamaya başlayan Rüştü Özal, 13 Mart 2008 tarihinde vefat etti.

14 Mart

Mustafa Bağrıaçık (1911-1983)

Konya milletvekili. Çumra ilçesine bağlı Kavak köyünde doğdu. Babasının adı Derviş, annesinin adı Miyase'dir. Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun oldu. Bazı ilçelerde kaymakamlık yaptıktan sonra Isparta Valiliğine atandı. Isparta valisi iken 2 Mayıs 1954 Seçimlerini kazanıp DP Konya milletvekili olarak parlamentoya girdi. XI. Dönemde de aynı partiden Konya milletvekili olarak TBMM'yi giren Bağrıaçık, 1960 İhtilali ile tutuklanıp Yassıada'da yargılandı. Mahkeme kararı ile dört yıl hapis ile Konya'da bir yıl iki ay gözetim cezası aldı. 16 Ekim 1962'de çıkarılan af kanunundan yararlanarak serbest bırakıldı. 14 Mart 1983 tarihinde vefat etti.

Âşık Mansûr (Eyüp İnci) (1323/1907-1991)

Halk şairi. Silile-Ak Mahalle'de doğdu. Figânî mahlasıyla tanınmış Silile'nin ünlü halk şairlerinden Cinci Osman Ağa ile Emine Hanım'ın evladıdır. Feşânî mahlasıyla ünlenmiş Cinci oğlu Bekir Ağa da dedesidir. İlköğrenimini doğduğu mahallenin mektebinde, ortaöğrenimini Mekteb-i Füyûzât adlı rüştiyede tamamladı. Aile bütçesine katkı için mahallesindeki tahta kaşık imalathanesinde çalışmağa başladı. Ancak okuma aşkı yüzünden bu işi bir yıl sürdürebildi. 1339 (1923)'da

Dârümuallimine (Erkek Öğretmen Okulu) kabul edildiyse de okula verilmesi gerekli taahhünameyi imza ettirecek muteber bir kefil bulamadıkları için kırk beş gün öğrencisi olduğu okuluna veda etmek mecburiyetinde kaldı. 1341 (1925)'e kadar İzmir, İstanbul, Bursa, Salihli, Bandırma ve Lüleburgaz'da kiremitçilikte çalıştı. Askerliğini Konya'da yaptıktan sonra (1930-1931) 1934'te Silile'de evlendi. Bu evliliğinden olan dört evlândından biri kız, ilk üçünü bebekken kaybetti. 1937'de Silile Belediyesine tahsildar oldu. İki yıl sonra da anılan belediyenin muhasipliğine tayin olundu. 1966 yılında emekliye ayrılan Mansur, 14 Mart 1991 tarihinde Konya'da vefat etti. Musalla Mezarlığı'nda metfundur.

17 Mart

Kara Hafızade Abdürrahim Efendi (1828-1896)

Konya müftüsü, müderris. Konya'da doğdu. Babası Kara Hafız Mustafa Efendi'dir. Babasında ve zamanının müderrislerinde okuyan Abdürrahim Efendi, kendi medreseleri olan Karahafız'da müderrislik yaptı. Konya Naipliği, Şerriye Mahkemesi Reisliği ve Konya müftülüğü yaptı. 1896'da Musile-1 sahn rütbesine yükseltilen Abdürrahim Efendi Nişan-ı Osmanî sahibi idi. 17 Mart 1897 tarihinde vefat eden Abdürrahim Efendi, Mevlâna Dergâhı Haziresi'nde metfundur.

Ağazade Ebubekir Sami Efendi (1843-1916)

Müderris, İstinaf Mahkemesi üyesi. Konya'da doğdu. Ağazade Ahmet Efendi'nin oğlu, Ali Rıza Efendi'nin ağabeyidir. Koç Bekir Ağa'nın da torunlarından. İptidai tahsilinden sonra İstanbul'a

gitti. Hüseyin Paşa Medresesinde tahsilini tamamlayarak icazet aldı. Orada Mesnevi dersleri de görerek mesnevihan oldu. Bir süre daha İstanbul'da kaldıktan sonra Konya'ya döndü. Konya'da uzun yıllar Atabekkiye Medresesinde müderrislik yaptı. Bu medresenin son müderrisidir. II. Meşrutiyet'ten sonra siyasete atıldı. Vilâyet Maarif Komisyonu İdare Meclisi üyeliğine seçildi. Muhacirin İskân Komisyonu Başkanlığında bulundu. Bir süre de İstinaf Mahkemesi üyesi olarak çalıştı. 17 Mart 1915 tarihinde vefat eden Bekir Sami Efendi, önce Atabekkiye Medresesinin bahçesine gömüldüyse de sonradan medresenin yıkılması üzerine kabri, Üçler Kabristanı'na nakledildi. Kültürlü ve ileri görüşlü bir insan olan Bekir Sami Efendi, Konya'ya ilk faytonu getirmiş ve iki katlı kiremitli Müslüman evini o yaptırmıştır.

18 Mart

Mahmut Esat Efendi

(1855-1917)

Türkiye'de tapu ve kadastro-nun temellerini atan hukukçu, eğitimci, yazar ve devlet adamı. Seydişehir'de doğdu. Babası Kadı Mehmet Emin Efendi'dir. Rüştüye öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra Fatih Medresesinde ve Menşe-i Muallimin-i Askeriye Okulunda matematik, fizik, astronomi dersleri okudu. Yine İstanbul'da hukuk öğrenimi gördü. Gülhane Rüştüyesinde Türkçe öğretmenliği yaptığı sırada, 1885'te İzmir Bidayet Mahkemesi Başkanlığına atandı. Bu görevinin yanı sıra İzmir İdadisinde fizik, kimya ve geometri dersleri verdi. 1896'da Maliye Nezareti Hu-

kuk Müşaviri olarak İstanbul'a döndü. Mekteb-i Hukukta mecelle ve hukuk tarihi, Mekteb-i Mülkiyede devletler hukuku, İktisat ve İlahiyat Medresesinde hukuk, din ve iktisat dersleri verdi. 1908'de İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra Maliye Nezareti Müsteşarlığı, Defter-i Hakanî (Tapu ve Kadastro) Nazırlığı ve Adliye Nazır Vekilliği yaptı. 1911'de İstanbul Kadastro Memurları Mektebinin açılmasına öncülük etti. 1914'te Şura-yı Devlet (Danıştay) Tanzimat Dairesi Reisi oldu. Aynı sene İstanbul Darülfünununda ilk defa kadın hukuku derslerine girdi. Isparta milletvekilliği yaptı. Son zamanlarında Mekteb-i Kubat'ta (Kadastro Okulu) devletler hukuku dersleri verdi. 18 Mart 1917'de kalp krizinden İstanbul'da vefat etti. Kabri Fatih Camii Haziresi'ndedir. Türkiye'deki kadastro-nun temelleri Defter-i Hakanî (Tapu ve Kadastro) Nazırı Mahmut Esat Efendi zamanında çıkarılan 1912 tarihli Emvali Gayrimenkulenin Tahdit ve Tahriri Hakkında Kanun-ı Muvakkat adlı yasa ile atılmıştır. Kadastro uygulamasıyla ilgili çalışmaları ilk kez Mahmut Esat Efendi yaptırmıştır. Hukukçuluğunun yanı sıra âlim ve yazar olan Mahmut Esat Efendi'nin İslam hukuku, din, iktisat ve devletler hukukuna dair pek çok yazılı eseri bulunmaktadır.

Gevrakizade

Hacı Vehbi Efendi

(ö. 1939)

Konya'da doğdu. Konya müftülerinden Hacı Abdülkadir Efendi'nin oğludur. Medrese tahsilini müteakip müderris oldu. 1 Ekim 1919'da Konya Belediye Başkan-

lğına getirilen Vehbi Efendi, bu görevini 28 Mart 1920 tarihine kadar sürdürdü. Ayrıca Belediye, İl Genel Meclisi ve Su Komisyonu üyeliklerinde bulundu. Hilal-i Ahmer (Kızılay) Cemiyeti Konya Şubesi Başkanlığı yaptı. Millî Mücadele sırasında cephe gerisinde önemli faaliyetler yürüten Hacı Vehbi Efendi'ye bu faaliyetlerinden dolayı 1927'de Beyaz Şeritli İstiklal Madalyası verildi. 18 Mart 1939'da vefat eden Gevrekizade Hacı Vehbi Efendi, Musalla Mezarlığı'nda metfundur.

20 Mart **Abdülğani Ahmet (Doyran)** (1886-1936)

Öğüt gazetesinin sahibi. (20 Mart) Selânik'in Doyran kasabasında doğdu. Rüştüye tahsilinden sonra, Vilayet Matbaasında mürettip olarak çalışmaya başladı. 1912 yılında İstanbul'a giderek Çağaloğlu'nda küçük bir matbaa açtı. Hemşerisi Mustafa Kemal Paşa'nın tavsiyesi üzerine 1917 yılında Anadolu'ya geçerek Afyon'da Öğüt Matbaasını kurup Öğüt gazetesini çıkarmaya başladı. Yunanlıların İzmir'i işgalinden sonra matbaa ve gazetesini Konya'ya nakletti. Güllükbaşı'nda kiraladığı Hâkim Kafalı Vahdi Bey'in evinin alt katında faaliyetini sürdürdü. Gazetesi Öğüt'le Millî Mücadele'ye büyük destek verdi. Öğüt, o zamanlar Anadolu'da çıkan tek günlük gazete idi. Öğüt Matbaasının İtalyan askerleri tarafından basılacağını öğrenen Abdülğani Ahmet, gece matbaasının bir bölümünü Söylemez Türbesi'ne kaçırdı. Güllükbaşı'ndaki matbaası gerçekten sabahleyin İtalyan askerleri tarafından basıldı. Sivaslı Ali Kemali Hoca'nın tavsiyesi üzerine bu sefer gazetesini, "Nasihât" adı altında çıkarmaya başladı. Abdülğani Ahmet, Öğüt gazetesinin yayımını 21

Temmuz 1921 tarihine kadar aralıksız sürdürdü. Bu tarihten itibaren de gazete, Ankara'da günlük olarak çıkmaya devam etti. Millî Mücadele'den sonra Ankara'da matbaa ve ticaret işleri ile uğraşan Abdülğani Ahmet, 20 Mart 1936 tarihinde Ankara'da vefat etti.

23 Mart **Fakir Usman** (1926-1987)

Hukukçu, yazar, şair. Piri Mehmetpaşa Mahallesi'nde doğdu. Babası, eğitimci ve şair Edip Raşit Bey, annesi Ayşe Mutahhara Hanım'dır. Hâkimiyeti Milliye İlkokulu, Konya Erkek Ortaokulu ve Konya Lisesinin ardından İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu. Konya'da o yıllarda Baro başkanlığı yapan Ahmet Fuat Anadolu'nun yanında avukatlık stajını tamamladıktan sonra serbest avukatlık yapmaya başladı. Bir yandan da Konya Erkek Sanat Enstitüsünde uzun yıllar hukuk bilgisi derslerine girdi. Şiir ve düşünce yazıları yazmaya lise öğrenciliği yıllarında başladı. Fıkra, makale ve şiirleri yerel gazete ve dergilerde yayımlandı. 23 Mart 1987 tarihinde vefat etti. Üçler Mezarlığı'nda metfundur.

25 Mart **Ali Rıza Efendi** (1274/1857-1931)

Konya müftüsü, müderris. Konya'da doğdu. Konya müftülerinden Kadınhanılı Hacı Hüseyin Efendi'nin oğludur. Babasının da müderrislik yaptığı Ziyaiye Medresesinde uzun yıllar müderrislikte

bulundu. Aladağlı Ahmet Rüştü Efendi'nin vefatı üzerine Konya Müftülüğüne getirildi. Bu görevde aralıksız on iki yıl kaldı. 1922 yılında bilinmeyen bir sebepten dolayı görevinden istifa etti. Bundan sonra Aziziye Camii'nde vaizlik görevini ölünceye kadar devam ettirdi. 25 Mart 1931 tarihinde vefat eden Ali Rıza Efendi, Şems Kabristanı'nda babasının yanında toprağa verildi. Daha sonra bu kabristanın kaldırılması üzerine her ikisinin kabri de Musalla Mezarlığı'na nakledildi.

26 Mart **Muzaffer Bey** (1881-1920)

Mimar. I. Ulusal Mimarlık Döneminin önemli mimarlarından olan Mimar Muzaffer Bey İstanbul Koska'da doğdu. Mimar Vedat (Tek) Bey'in yanında çalışmaya başladı. Onun yardımcısı olarak Postane-i Amire (Sirkeci Büyük Postane), Tapu Kadastro gibi binalarda çalıştı. Vedat Bey'in Sultan M. Reşat tarafından Sermimarlığa atanmasından sonra o da Posta Telgraf Nezareti Mimarlığına getirildi. Bu sırada hazırladığı postapulu desenleri çok beğenildi. En büyük başarısı, büyük mimarların katıldığı yarışmada birinci olduğu Abide-i Hürriyet Anıtı Projesi'nin uygulanmasıdır (1911).

1914 yılında Konya Valisi Hüsnü Bey'in daveti üzerine Konya'ya geldi. Burada vilayet mimarlığına atandı. Mimar Muzaffer Bey, Konya'da çalıştığı altı yıl içerisinde önemli eserlere imza attı. İlk yapısı Darülmuallimin (Konya Lisesi) binasıdır (1914-1917). 1915 yılında

inşasına başlanan Darülmuallimat (Kız Öğretmen Okulu-SÜ Rektörlüğü) binası, 1924 yılında tamamlanıp öğrenime açılmıştır. Muzaffer Bey'in Konya'daki diğer önemli eseri Ziraat Abidesidir. 1917 yılında yapımına başlayan anıt, Muzaffer Bey'in ölümünden sonra yardımcısı Fatih Ülkü tarafından tamamlanmıştır.

Muzaffer Bey, bu yapılarının yanı sıra Selimiye ve Amber Reis camilerinin onarımlarında da çalışmıştır. 26 Mart 1920 tarihinde Anıt civarındaki evinde vefat eden Muzaffer Bey, Sadreddin Konevi Haziresi'ne defnedildi. Semtteki yeni düzenlemeler üzerine kabri Tekke Mezarlığı'na nakledilmiş; Sille taşından yapılan şahidesi zamanla aşınıp kaybolmuştur.

Ali Rıza Ercan (1909-1988)

Konya milletvekili. Akören'de doğdu. Babası Nurullah Efendi, annesi Rahime Hanım'dır. İlköğrenimini memleketinde, ortaöğrenimini Konya Ziraat Meslek Okulunda yaptı (1927). Öğretmenlik ve başöğretmenlik görevlerinden sonra Kırşehir ve İzmir Ziraat Rasıtlığı yaptı. Konya Ovası Sulama İdaresi ziraat fen memurluğuna atandı. Kadınhanı'nda ziraat memuru iken 30 Eylül 1942 tarihinde bu görevinden istifa etti. Çumra'da çiftçilik, koyunculuk ve ticaretle uğraşırken elma yetiştiriciliğine de öncülük etti. 1954 yılında Türkiye Ziraat Odaları Başkanlığına, IX. Dönemde de Konya milletvekilliğine seçildi. 26 Mart 1988'de Konya'da vefat eden Ercan, Hacıfettah Mezarlığı'nda metfundur.

30 Mart

Şükrü Doruk (1878-1949)

Hayırsever işadami. Konya'da, Doruğun Mehmet Efendi ve Havva Hanım'ın oğlu olarak dünyaya geldi. Larende Caddesi'nde kerestecilik yaptı. Sahip olduğu bu maddi varlığın icrasını en iyi şekilde yerine getirerek, hayır hasenatta bulundu. Başaralı Çarşısı'ndaki bir dükkânını Ramazan ayında Kapı Camii'nde mukabele okuyan hafızlara, diğer bir dükkânını da Numune Hastanesinin ihtiyaçlarında harcanılmak üzere vakfetti. Türbeönü'ndeki bir dükkânını da Meram Vali Konağı civarındaki demir köprü'nün yanında bulunan çeşme için vakfetti. 1920'li yıllarda zamanın Kolordu Komutanı Fahrettin Altay Paşa'nın ricası ile Askerlik Şubesi'ni inşa ettirdi. 1930'lu yıllarda Kolordu Komutanlığı için mühimmat ambarı yaptırarak, zaman zaman ödenemeyen memur maaşlarını karşılayıp, eski Meram yolunun düzenlenmesine maddi katkıda bulundu. Konya Lisesi reviri ile Meram Şükrü Doruk İlkokulunu yaptırıp Millî Eğitimin hizmetine verdi. Üçler Mezarlığı'nın yerini Millî Em-lâk'ten satın alarak mezarlık olarak bağışladı. 30 Mart 1949'da vefat eden Şükrü Doruk, Üçler Mezarlığı'nda metfundur.

Hasan Hulki Âmil Keymen (1896-1968)

Çelebi, askerî hekim ve Konya milletvekili. Babası Âmil Çelebi'nin postnişinliği görevi (1891-

1908) sebebiyle bulunduğu Halep'te, Mevlevihanenin haremindedoğdu. İlk eğitimini evde babasından ve Dergâh'ın dedelerinden aldı. Evde ve okulda Türkçe konuşmasına rağmen sokaktaki arkadaşlarından iyi derecede Arapça öğrendi. Babasının, 1908 yılında şeyhliğinin sona ermesi sebebiyle ailesiyle birlikte 1909 yılında Konya'ya geldi. Konya İdadisine devam etti. Bu sıralarda İstanbul'da şiirleri yayımlanmaya başladı. Babasının Kastamonu şeyhliği üzerine Konya'dan ayrıldı. Ortaöğrenimini orada sürdürdü. 21 Mayıs 1922'de Sultaniden mezun oldu. Daha sonra Haydarpaşa'daki askerî tıbbiye ye girdi. Burayı yüzbaşı rütbesiyle göz hekimi olarak bitirdi. Kıta görevlerinin yanı sıra gözcülük ihtisası yaptı. Daha sonra İzmir Askerî Hastanesinde çalışmaya başladı. Albay rütbesinde iken kendi isteğiyle emekli olarak memleketi Konya'ya geri dönen Keymen, burada bir muayenehane açarak mesleğini sürdürdü. Bu arada çok sevdiği edebiyat, şiir ve edebî mülahazalarla vaktini değerlendirip, yerel gazetelerde de edebî yazılar kaleme aldı. 1950'li yılların başında daha kapsamlı olarak kutlanılmaya başlayan "Şeb-i Arûs" törenlerine, 1951 yılından 1958 yılına kadar aralıksız konuşmacı, düzenleme heyeti üyesi ve başkanı olarak katılıp, "ahfâd-ı Mevlâna" sıfatıyla açılış konuşmaları yaptı.

1959 yılında yapılan genel seçimlerde Demokrat Partiden Konya milletvekili olarak TBMM'ye giren Keymen, Maarif, Maliye ve İmar-İskân komisyonlarında azalık yaptı. 27 Mayıs 1960 Askerî Darbesi sonrası birçok milletvekili ile birlikte Yassıada'da yargılanıp, Kayseri'ye sürgüne gönderildi. 30 Mart 1968 günü Ankara'da vefat etti.

İSMAİL ZÜHDÜ BEY (1893-1928)

Ahmet ÇELİK

İsmail Zühdü Bey, Konya'nın yetiştirdiği bilgin, edip, kalem sahibi aydınlarından biriydi. 1311/1893 yılında Konya'nın Sırçalı Mescit Mahallesi'nde doğdu. Babası eski telgraf başkâtibi⁽¹⁾ **Bekir Sıtkı Efendi**'dir.

İsmail Zühdü, ilk tahsilini **Akif Paşa Mektebi**'nde yaptı. Orta tahsilini ise 1327/1911'de yedi senelik **Konya İdadisi**'nde tamamladı. **Konya Hukuk Mektebi**'ne devam ederek ikinci sınıfından ayrıldı.

1335-1336/1919-1920 yılı "İttihat ve Terakki Mekteplerinin Karar ve Muallim Sicil Defteri"

İsmail Zühdü Bey (1893-1928)

defterinde İsmail Zühdü Bey hakkında şunlar yazılıdır:

"İlk memuriyetine 21 Teşrinievvel 1328/1 Kasım 1912 tarihinde **Konya İttihat ve Terakki Mektebi** muallimliğine tayin olmuştur.

15 Teşrinievvel 1336/15 Ekim 1920'de uhdesine müdürlük verilmiştir.

Mesaisi içinde Türk Mektebi hususi müdür vekâletinde bulunmuştur.

Tekrar İttihat ve Terakki Mektebi'ne tayin olunmuştur.

1 Mart 1335/1919 tarihinde bu mektepte faali memuriyet etmektedir. Maaşı 2500 kuruştur".⁽²⁾

1334/1917'de Birinci Dünya Savaşı'nın son senelerinde **Konya Valisi Ahmed Muammer Bey** (1875-1928)⁽³⁾ zamanında, Namdar Rahmi (Karatay)⁽⁴⁾ (1896-1953), Şakir ve Hilmi beylerle Avrupa'da Budapeşte ve Viyana'ya kadar araştırma amaçlı bir seyahat yapmış, dönüşlerinde İttihat ve Terakki'nin açtığı **Anadolu Numune-i İntibah Mektebi**'nde Fen bilgisi ve hüsnü hat muallimliğine getirilmiş-

(2) BYEK D NO 52 İttihat ve Terakki Mekteplerinin Karar ve Muallim Sicil Defteri, s. 78.

(3) Neslihan Altuncuoğlu, "Ahmed Muammer Bey", Kayseri Ansiklopedisi, C. 1, s. 51, 52; Neslihan Altuncuoğlu, Modern Kayseri'nin Mimarlarından Vali Ahmet Muammer Bey (1874-1928), Kayseri Valiliği Yayınları, 2009.

(4) Ali Işık, "Karatay, Namdar Rahmi", Konya Ansiklopedisi, C. 5, s. 116-117.

(1) Abdullah Aydoğmuş, "Posta Teşkilatı ve Konya Posta Teşkilatına Kısa Bir Bakış", Akademik Sayfalar, 2 Aralık 2015, C. 15, S. 35, s. 556-560.

1922 yılında Konya Lisesi öğretmenleri ve İsmail Zühdü Bey.

tir. Sigara içmeyi dahi bilmeyen İsmail Zühdü Avrupa'ya seyahate giderken İstanbul'da içmeye başladığı alkolden daha sonra defalarca hastalanmış ve her defasında geçici bir zaman için bırakmışsa da yine haşlamaktan kendini kurtaramamıştır.

1336/1920'de Namdar Rahmi ile beraber, Ankara'ya davet olunarak orada Maarif Vekâleti'nde bir müddet ilk Tedrisat Mümeyyizliğini yaptı.

Sonra Konya İdadisi/ Lisesi Fen Bilgisi muallimliğine tayin olunmuşsa da bu vazifede çok kalmayıp **Anadolu Numune İntibah Mektebi** Müdürlüğü'nü kabul etti.

1338/1922'den 1340/1924'e kadar **Sanayi Mektebi**'nin Türkçe muallimliğinde bulundu.

Bir sene kadar da açıkta kalan

İsmail Zühdü Bey, 1342/1926'da **Milli Kütüphane** memurluğuna tayin edildi.

Pek duygulu bir insan olan İsmail Zühdü derslerini öykü biçimine (dramaya) sokarak, sıkımdan, bıktırmadan tatlı-tatlı anlatırdı. Başında kalpağı ile uzun ve nahif yapısı vardı. Sessiz bir yürüyüşü, içten gülüşü ile derslerini, kısık ve tatlı sesle bir mahmurluk içinde ve ama öykü biçiminde verir; öğrencinin dikkat ve ilgisini, konular üzerinde ustalıkla toplardı. Öğrencilere, hiç kimseye sert davrandığı görülmezdi. Hassaslığı, yüzünden, söz ve davranışlarından da hemen anlaşılabilirdi.

Selçuk Es (1911-1980) ise İsmail Zühdü Bey'i şöyle anlat-

maktadır: (5)

“Çok iyi hatırlarım, 1920-1921 senelerinde o zamanlar ismi İntibah ve Terakki Mektebi olan ve 1956 yılında yıktırılan İstanbul Caddesi’ndeki binada okurken İsmail Zühdü Bey bizim Türkçe ve Eşya Dersleri öğretmenimizdi. Çok munis, talebenin halet-i ruhiyesinden anlar, kendisini öğrencilere sevdirmesini bilirdi. Bir dersinde yanında getirdiği İspemecep Mumu üzerine yaptığı ısıtma işleminden sonra cebinden çıkardığı Babalık Gazetesi başlığını aynen geçirerek öğrencilerin ilgisini toplamış buna benzer bazı fiziki tecrübelerde yaparak onun dersini dört gözle beklerdik.”

1333’te Namdar Rahmi Bey’in yazı başkanlığı altında çıkan **“Ocak” dergisinde** milli ve yöresel geleneklerimiz, göreneklerimiz, oyunlarımız hakkında **yazdığı makaleler ve küçük hikâyeler** vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Anadolu Türk Gençliği ve Lâkaydi,
- Artık Görülmemeye Başlamış Törenlerden: Hacı Karşılama,
- Konya’nın Eski (Mahalle Mektepleri) Hayatından,
- Yiğitler Oturağı.

İsmail Zühdü, **28 Ağustos 1922**’de Babalık’ta yayınlanan “Dua” adlı şiirini Milli Mücadele- nin sıkıntılı günlerinde kaleme almıştır.

İsmail Zühdü, “Dua”, Babalık, 28 Ağustos 1922.

Dua

(Harb münasebetiyle...)

*Rabbim, cebînimizde var izlâl-i ma’siyet,
Âsi ibâdının dili muhtâç-ı mağfiret...*

*

*Parlât ziyâ-yı merhametinle kulübini...
Rabbim, garîb ibâdının afv et zünûbini.*

*

*Mihrâb-ı izzetinde eder secde kulların,
Bî-kes kalan yetîmlerin, âvâre dulların.*

*

*Dûr itme bir niyâzımı, ya Rabbi, afvına..
Ma’bedlerin celâleti gufran-ı hakkına.*

*

*Bahşet hilâl ve kuvvet-i İslâm’a i’tilâ,
Rabbim, cünûd-i hasmı harâb et bu sahada.*

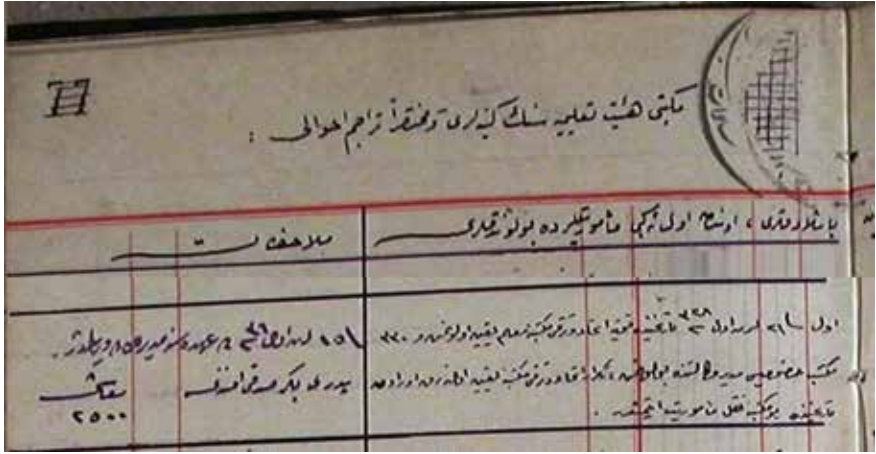
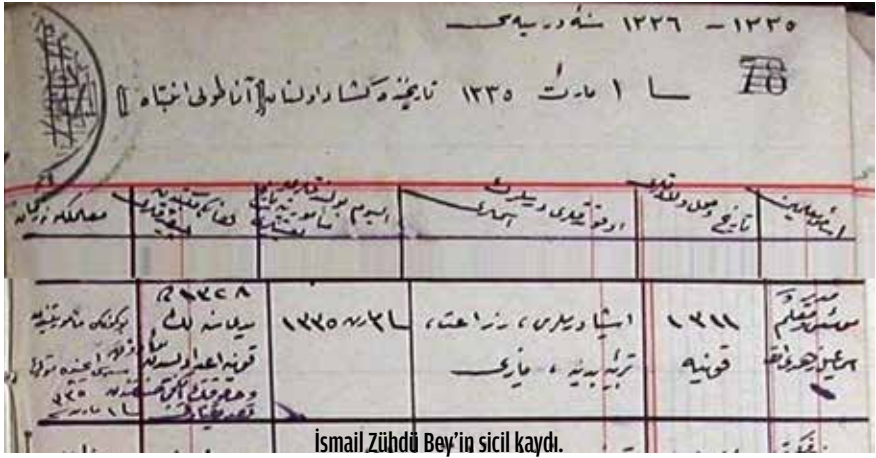
*

*Dinin bu hakk-ı haşmeti yükselsin, ölmesin,
Kâtillerin cebînini çamurlarda yatrasın.*

*

*Rabbim, sufûf-u düşmanı et kahru pür-sücûd...
Rabbim! Salîbe verme sakan fırsat-ı suûd...*

(5) Selçuk Es, Büyük Konya Ansiklopedisi.

İsmail Zühdü, aynı zamanda Konya'nın tanınmış hattatlarından. Hattatlığı, ilk mektepler hüsnü hat öğretmeni **Murat Efendi**'den öğrendi. Rik'a, talik, sülüs, nesih, divani, kufi ve daha başka yazılarla yazdığı birçok hat levhalarıyla Konya mekteplerinde yağlı boya levhaları pek çoktur.

Çok zeki ve son derece hassas biri olan İsmail Zühdü Bey, 4-5 aylık bir hastalıktan sonra 27 Mayıs 1928'de Konya'da en son memuriyeti olan Milli Kütüphaneye müdürlüğünde iken vefat etti. Yediler Kabristanı'nda metfundur.

Kabir taşındaki kitabesi şöyledir:

"Bu kabirde İsmail Efendi metfundur.

Ruhuna Fatiha oku"

KAYNAKLAR:

- Afif Evren, "Beş Öğretmen Yazardan Bir Demet Anı", Yeni Konya, 17 Ocak 1972.
- Afif Evren, Konyalı Bazı Muharrirler Şairler Hattatlar, Konya 1937, s.12-13.
- İsmail Zühdü, "Konya'nın Eski Mahalle Mektepleri Hayatından" Ocak.
- İsmail Zühdü, Dua, Babalık, Sayı: 976, Muharrem 1341/28 Ağustos 1922/1338.
- KMA, İttihat ve Terakki Mekteplerinin Karar ve Muallim Sicil Defteri, s. 125-126, 77-78.
- KMA, Konya İttihat ve Terakki Mektepleri Vâridât ve Masârifât Defteri, s. 6, 8, 23.
- Mehmet Önder, Konya Bilginleri, Yeni Konya, 3 Mart 1962.
- N.F., "Çok Elim Bir Ziya: İsmail Zühdü Söndü", Babalık, 27 Mayıs 1928.
- Naci Fikret Baştaç, İsmail Zühdü, Yeni Fikir, Sayı 37, Konya, 20 Haziran 1928
- Saim Sakaoğlu, "İsmail Zühdü " Konya Ansiklopedisi c.4 s.359.
- Selçuk Es, Büyük Konya Ansiklopedisi.
- Türk Sözü, 3 Kânûn-ı Sâni 1917, S: 429-36, s. 2.
- Veli Sabri Uyar, Hattatlar Armağanı, Konya, Haziran Temmuz 1948, Sy. 116, s.61-62.